

УДК 330.48

Бурмістрова Ю.Д.¹, Шелеметьєва Т.В.²

¹ студ. гр. ГФ-213м, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

² д-р. екон. наук, професор, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Важливе місце в сучасних умовах для кожної галузі займає не тільки забезпечення ресурсами, які необхідні для досягнення поставлених цілей, але й стратегічний розвиток на перспективу, без якого неможливе ефективне функціонування в глобалізованому конкурентному середовищі.

У сучасних умовах глобалізації економіки туристична галузь потребує стратегічного розвитку і розробки універсальної схеми формування стратегії розвитку готельно-ресторанного господарства. Ця наукова ідея повинна базуватися на комплексному, системному підході до вирішення проблем взаємоузгодження і збалансування їх розвитку з зовнішнім та внутрішнім середовищем [1].

Стратегія розвитку туристичних регіонів повинна бути інструментом зовнішньої і внутрішньої промоції регіону, який би демонстрував перспективи регіону; організації майбутньої діяльності регіональних органів влади, забезпечення інтеграції, всесторонності та єдності політики органів регіональної влади.

Основою будь-якого плану розвитку туризму в регіоні є його базова стратегія. Стратегія являє собою узагальнюючу модель дій, необхідних для досягнення поставлених цілей шляхом координації та розподілу ресурсів [2].

Туристична галузь відіграє ключову роль у розвитку національної економіки України, маючи значний потенціал для зростання на фоні багатой культурної спадщини та природних ресурсів. Незважаючи на певні труднощі, пов'язані з політичними, економічними та інфраструктурними викликами, туризм залишається одним із найдинамічніших секторів, який може сприяти вирішенню соціально-економічних проблем, створенню робочих місць та залученню іноземних інвестицій.

Проте для досягнення сталого розвитку туристичної індустрії необхідно розробити чітку та адаптивну стратегію, яка враховуватиме не лише сучасні глобальні тренди, але й особливості України як туристичної дестинації.

Серед основних підходів до розробки стратегії розвитку туристичної галузі можливо відокремити регіональні відмінності, впровадження інноваційних технологій, екологічна свідомість та міжсекторальна співпраця.

Так, однією з головних особливостей розвитку туризму в Україні є велика регіональна різноманітність. Кожен регіон країни має власні унікальні ресурси та туристичні атракції, що потребує диференційованих підходів до стратегічного планування.

Наприклад, Карпатський регіон, з його гірськими ландшафтами та традиційною культурою, є ідеальним для розвитку екотуризму, активного відпочинку та лікувально-оздоровчого туризму. Водночас, узбережжя Чорного моря та Азовського моря має великий потенціал для розвитку пляжного туризму, що вимагає значних інфраструктурних інвестицій для підвищення комфорту та доступності відпочинку.

Значною мірою розрізняється і культурний туризм. Львів, Київ, Одеса, Чернівці та інші історичні міста України приваблюють туристів своїм архітектурним надбанням, музеями та фестивалями. Стратегія розвитку цих напрямів повинна враховувати необхідність реставрації об'єктів культурної

спадщини та розширення культурних подій, що приваблюють як внутрішніх, так і іноземних туристів [3].

Впровадження інноваційних технологій у туристичну індустрію є невід'ємною частиною її стратегічного розвитку. Сучасні тенденції в туризмі невід'ємно пов'язані з цифровими технологіями. Інноваційні рішення дозволяють значно підвищити ефективність туристичних послуг, забезпечуючи зручність для туристів та створюючи нові можливості для бізнесу.

Розвиток онлайн-платформ для бронювання житла, екскурсій та інших туристичних послуг став ключовим фактором успіху в залученні іноземних відвідувачів. Українські компанії вже активно використовують такі платформи, однак існує необхідність у подальшій цифровізації сектора.

Крім того, розширюється використання віртуальних турів, що дозволяють потенційним туристам ознайомитися з місцевими пам'ятками ще до приїзду. Створення мобільних додатків, які надають інформацію про туристичні маршрути, ресторани, музеї та інші важливі об'єкти, є важливим елементом покращення туристичного досвіду [4].

Що стосується екологічної свідомості зазвичай, що сучасні туристи все більше звертають увагу на екологічну чистоту та сталість туристичних послуг. Відповідно, екотуризм та зелений туризм набувають все більшої популярності. Україна має великі можливості для розвитку цих напрямків завдяки своїм природним ресурсам – національним паркам, заповідникам, річкам та лісам.

У стратегії розвитку туристичної галузі слід приділити особливу увагу захисту навколишнього середовища, збереженню біорізноманіття та раціональному використанню природних ресурсів. Важливою частиною цієї стратегії є просування еко-френдлі ініціатив, зокрема розвиток зелених готелів, використання відновлюваних джерел енергії у туристичних об'єктах та мінімізація впливу туристичної діяльності на довкілля [5].

Успішна реалізація стратегії розвитку туристичної галузі неможлива без активної співпраці між державними структурами, приватним сектором та громадськістю. Залучення місцевих громад до планування та управління

туристичними ресурсами сприятиме підвищенню їхньої зацікавленості у розвитку туризму, а також забезпечить відповідність стратегії місцевим потребам та пріоритетам.

Місцеві громади можуть бути активними учасниками у просуванні своїх територій як туристичних напрямків, зокрема шляхом розвитку культурних подій, фестивалів, ремісництва та гастрономічного туризму. Важливим аспектом є також створення нових робочих місць у туристичній індустрії, що позитивно вплине на місцеву економіку та соціальну стабільність [6].

Отже, розробка стратегії розвитку туристичної галузі України є складним і багатограним процесом, який потребує врахування регіональних особливостей, впровадження сучасних технологій, екологічної відповідальності та тісної співпраці між різними секторами. Успішна реалізація такої стратегії може стати важливим кроком до зміцнення економіки країни, підвищення її міжнародної привабливості та забезпечення сталого розвитку на довготривалу перспективу.

Список використаних джерел:

1. Шелемєтьєва Т. В., Слета І. Є. Аналіз розвитку готельно-ресторанного господарства регіону як складова формування стратегії. *Світовий та вітчизняний досвід функціонування туристичних дестинацій* : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтер.-конф. 30 жовтня 2020 р., Харків. С. 213–214.
2. Трохимець О. І., Шелемєтьєва Т. В. Практика стратегічного планування в системі управління розвитком туризму в Україні. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2018. №4. С. 70–78.
3. Кравченко О. Г., Сидоренко В. П. Регіональні аспекти розвитку туристичної галузі в Україні. *Науковий вісник ЧНУ*. 2023. Т.7. № 12. С. 101–112.
4. Петров В. С., Шевченко Л. М. Інноваційні технології у розвитку туризму: український контекст. *Технології та інновації*. 2022. Т.8. № 3. С. 78–90.

5. Жукова І. А. Екотуризм як перспективний напрям розвитку туристичної галузі України. *Екологія та туризм*. 2021. № 2. С. 45–56.
6. Захарченко М. О. Міжсекторальне партнерство у сфері туризму: досвід України та країн ЄС. *Управління розвитком*. 2023. № 4. С. 112–120.